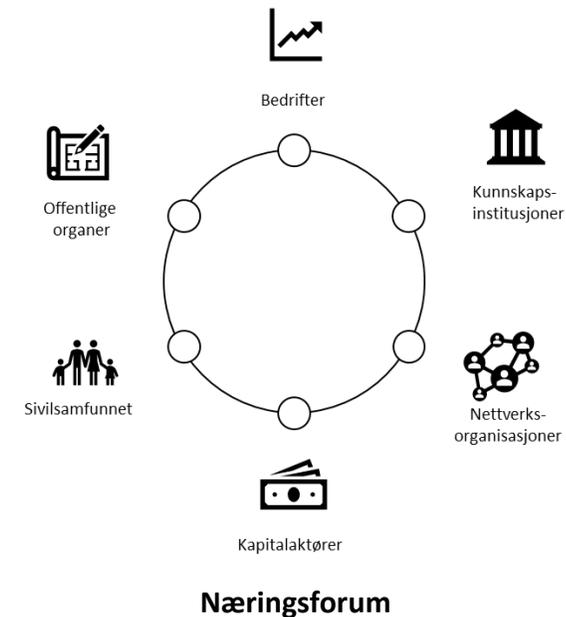
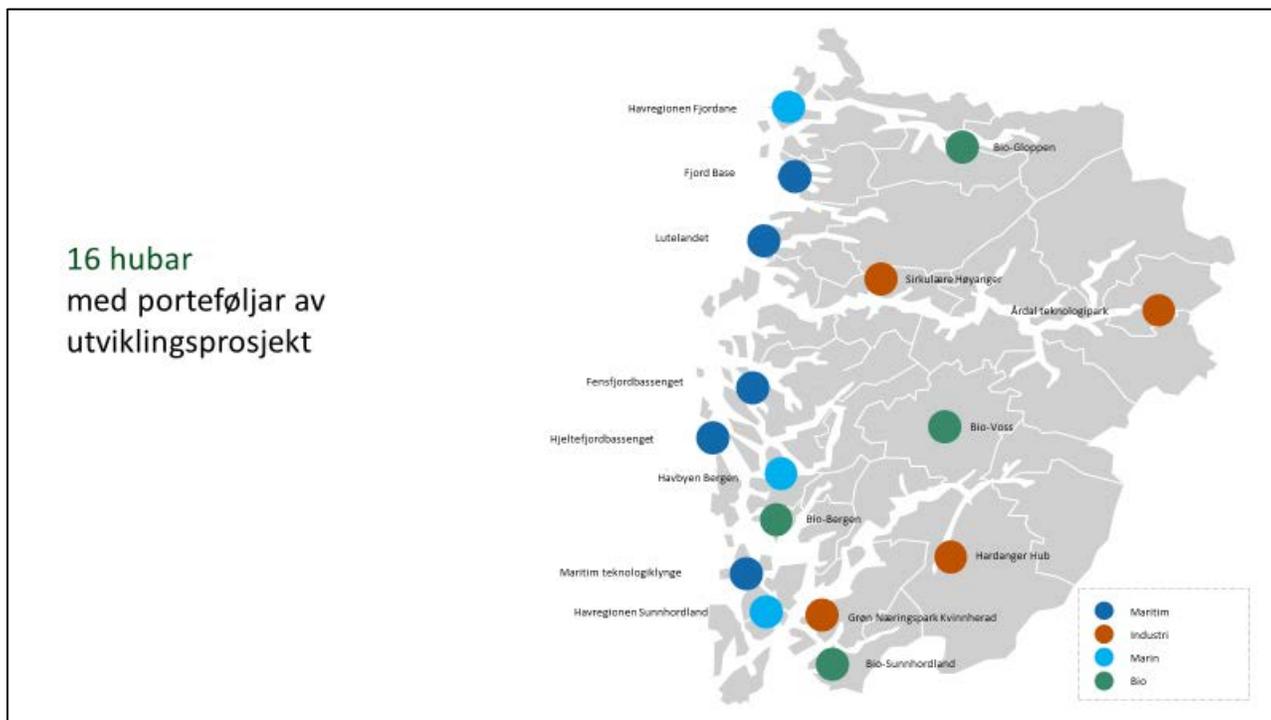


Sam arbeid om
kompetanseutvikling i
Vestland – møte med Sogn
regionråd 29.8.23



Grønt region Vestland: mange aktører må samarbeide og gjøre ting på nye måtar



Å øke sirkulariteten krever ny kompetanse og innsikt i verdikjeder vi ikke tidligere har vært en del av

Bedriftene melder om disse behovene:



Tilstrekkelig tilgang til arbeidskraft med riktig kompetanse – dette er en barriere for flere av regionene



Ønske om tettere samarbeid mellom bedriftene og forskningsmiljøene



Etterutdanning må være tilpasset bedriftenes behov og være desentralisert



Opprettholde linjer på videregående skoler, fagskoler og høyskoler

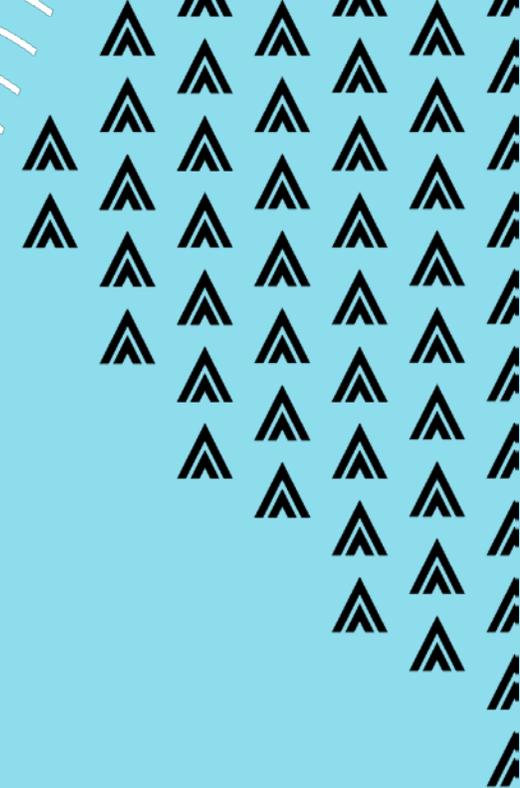


Bedre tilrettelegging for å trekke til seg og beholde kompetansearbeidsplasser - Samle hybride arbeidsplasser i kompetansehuber

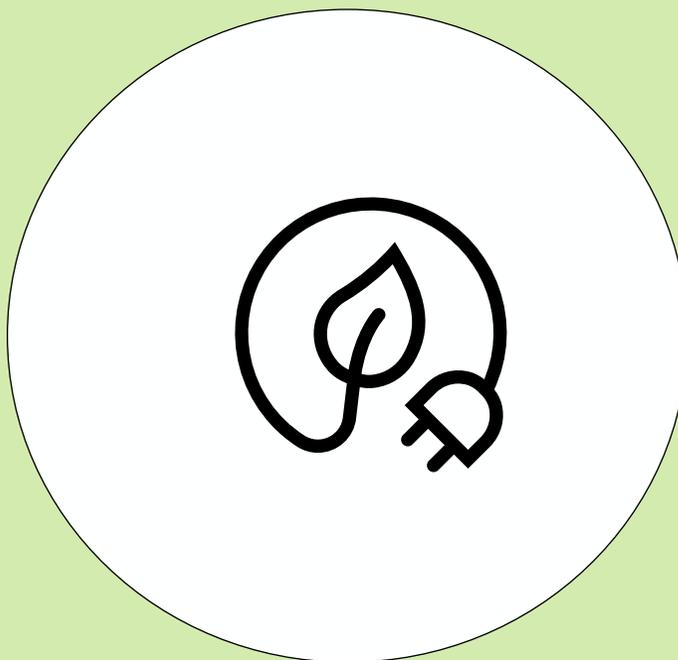
Eksempler på nye kompetansebehov

- Automatisering og effektivisering
- Biosirkulære prosesser og teknologi
- Teknologi knyttet til de nye verdikjedene
- Programmering, store data og maskinlæring
- Interaksjon mellom maskin og menneske
- Innovasjon og kommersialisering
- Innovasjonsfinansiering

Kompetansepolitikk



Dei tre store drivarane for endringar i kompetansebehova



Felles pilarer

- **Tre felles pilarer for den regionale kompetansepolitikken:**
 - Ein regional kompetanseplan/-strategi
 - Eit regionalt kompetanseforum
 - Eit oppdatert kunnskapsgrunnlag
-
- Vedtatt av fylkesrådmannskollegiet
28. juni 2018



Arbeidsliv og utdanning

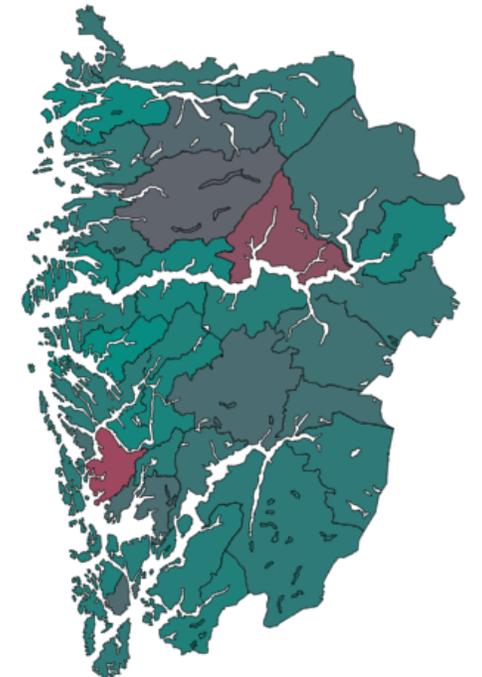
Arbeidsmarknad

- Høg sysselsettingsgrad. Noko høgare enn landet elles – men lågare enn dei store byane Oslo og Bergen
- Arbeidsstyrke:
 - Ca. 17.000 personar i arbeidsaktuell alder (20-66 år) i kommunane i Sogn
 - Av desse er ca. 15.000 i arbeid.
- Låg arbeidsløyse (ca. 1,4 prosent i 2022)
- Fleire kunngjorde stillingar per ledige enn i resten av fylket (1,14 kunngjorde stillingar per arbeidsløyse person i Sogn mot 0,86 i fylket elles)

Utdanningsnivå

- Høgare utdanningsnivå enn dei andre regionane i fylket (med unntak av Bergen), og høgare enn resten av landet.
 - Sogndal løfte regionen
- Ca. 1.300 godkjende fag- og svennebrev sidan 2016 (helsearbeidar og tømmer)
- Frafall og fullføring vgs:
 - Fleire elevar fullfører på normert tid i Sogn enn i både Vestland og landet elles. Dette gjeld både på SSP og yrkesfag

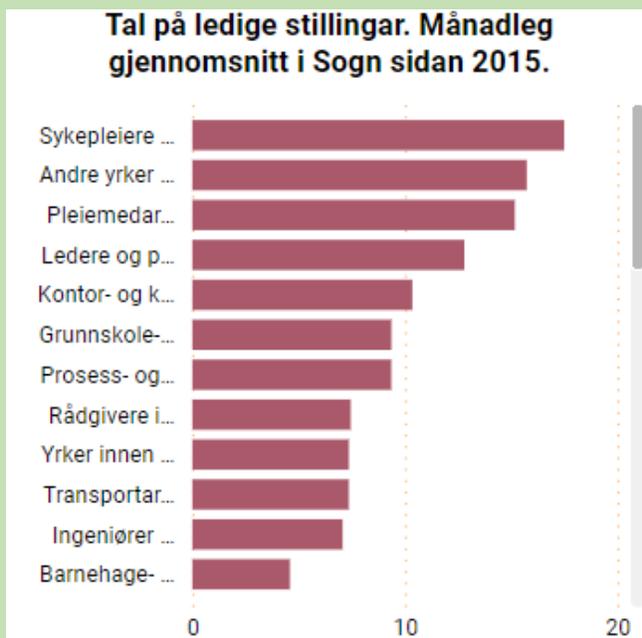
Høgare utdanning blant innbyggjarar i kommunane i Vestland



Arbeidsliv og utdanning

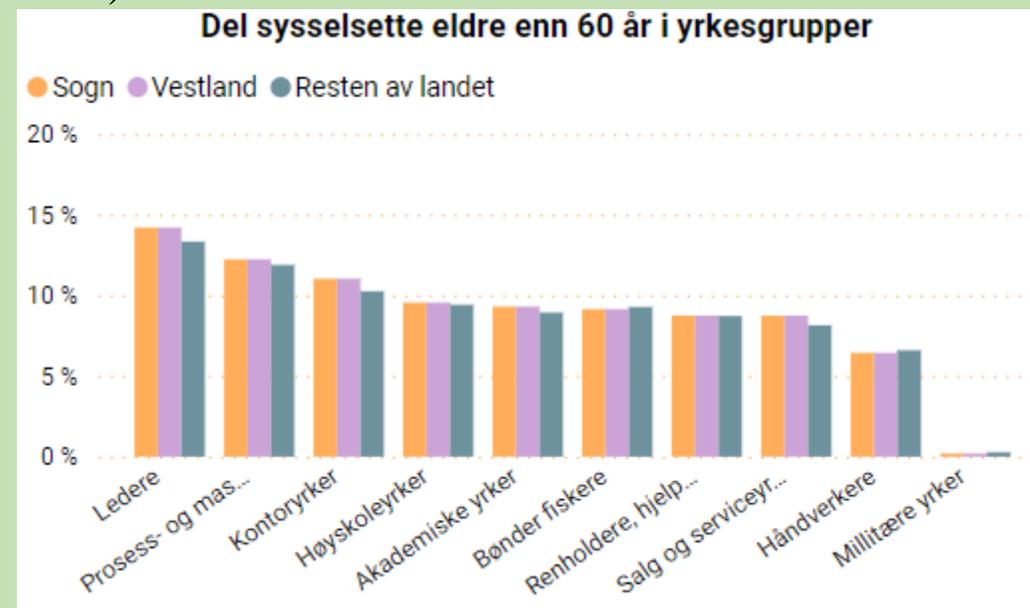
Etterspurd arbeidskraft

- Høg etterspurnad etter sjukepleiarar, pleiemedaridarar og fagarbeidarar som i resten av fylket og landet:
 - Men det har blitt 100 færre prosess- og maskinoperatørar sidan 2015, og berre 23 fleire sjukepleiarar.



Aldring i yrke

- Høgare del eldre innbyggjarar enn resten av fylket (27 prosent innbyggjarar over 60 i Sogn mot 22 prosent i Vestland elles)
- Aukande del av dei syssette er eldre enn 60 – men det blir også fleire yngre arbeidstakarar i regionen (yngre enn 30 år)



Bærekraftig verdiskaping - Regional plan for innovasjon og næringsutvikling

VISJON: Nyskapande og
berekraftig

HOVUDMÅL

Vestland er det leiande verdiskapingsfylket basert på berekraftig bruk av naturressursar, grøn næringsutvikling og innovasjon



Grøn nærings-
utvikling

Eit næringsliv i
Vestland med netto
nullutslepp i 2030



Areal til nærings-
utvikling

Rett areal til rett
foremål til rett tid



Kompetanseutvikling
i arbeidslivet

Fleire
arbeidstakarar med
rett kompetanse



Innovative og
inkluderande
samfunn

Verdiskaping og nye
grøne arbeidsplassar i
heile fylket

Kompetanseutvikling i arbeidslivet

Fleire arbeidstakarar med rett kompetanse



Delmål 1

Vi har rett kompetanse
i næringslivet og
offentlig sektor

Delmål 2

Det er god tilgang på
arbeidskraft

Delmål 3

Vi har tett samarbeid om
kompetanseutvikling

Digitalisering i Vestland

- Temaplan for breiband og digitalisering 2023-29 vert vedteken i fylkestinget våren 2023.
- Planen har fire satsingsområde:

Digital infrastruktur

- Utbygging av høghastigheitsbreiband til alle. I Vestland har 96 prosent av alle husstandar tilgang på breiband med minst ein gigabit per sekund – dette er blant den høgaste dekninga i landet.
- Gode fortrinn for datasenter i Vestland. Tilrettelagde areal med fornybar kraft, gode fibersamband og tilgang på effektiv kjøling med gjenbruk av kjølevatn.

Digital samfunnsutvikling

- E-helse og velferdsteknologi: behovet for pleie og omsorg i befolkninga er venta å auke framover, mens talet på helsepersonell ikkje veks i same takt. Digitalisering er ein vesentleg del av løysinga for å kompensere for dette.
- Offentlege tenester skal vere tilgjengelege i heile fylket – blant anna gjennom digitale løysingar.

Digital kompetanse

- Alle i Vestland skal kunne ta del i den digitale utviklinga.
- Vestland skal halde på utdanna kandidatar med IKT-kompetanse som er etterspurd i arbeidsmarkanden.

Digital verdiskaping og innovasjon

- Vestland skal ha ein offentleg og privat sektor som saman med kunnskapsmiljøa utviklar og tek i bruk ny digital kunnskap, som kan styrke innovasjonskraft og tenestetilbod

Aktuelle søkbare ordninger – Vestland fylkeskommune

Tilskot til berekraftig verdiskaping:

- ✓ 20 millionar utlyst og tildelt i 2023
- ✓ Støtte til tilretteleggjande tiltak for berekraftig verdiskaping i fylket, med prioriterte satsingar innan grøn næringsutvikling og kompetanseutvikling i arbeidslivet.
- ✓ Målgruppe: Kommunar, organisasjonar og forskings- og utviklingsinstitusjonar med definerte utviklingsprosjekt kan søkje. Føretak kan søkje dersom tiltaket er eit fellestiltak knytt til næringsutvikling

Bedriftsintern opplæring (BIO)-midlar:

- ✓ 4,3 millionar utlyst hausten 2023 med søknadsfrist 25. september
- ✓ Bedriftsintern opplæring (BIO) skal gå til kompetanseheving av tilsette slik at bedrifta skal klare nødvendig omstilling - enten i form av opplæringsiltak som skal fremme grøn omstilling i bedrifta, eller at opplæringsiltaka fører til digitalisering av bedrifta.
- ✓ Målgruppe: Bedrifter og ikkje-kommersielle aktørar/medlemsorganisasjonar som søkar på vegne av fleire bedrifter

Læreplassgaranti:

- ✓ 1,4 millionar lyst ut årleg
- ✓ Prosjektet må oppfylle minst eitt av tre føremål: - jobbe for læreplassgaranti i regionen eller ved ein eller fleire skular i regionen - nytte læreplassgarantien til å marknadsføre skulane for å rekruttere fleire elevar/lærlingar - andre tiltak som kan vere med å sikre ein god balanse mellom tilbud og etterspurnad av læreplassar
- ✓ Målgruppe: lokale kompetanseforum

Desentralisert og fleksibel utdanning/studiesentre

Frå Hurdals plattform:

«Lansere ei reform for desentralisert utdanning over heile landet, blant anna gjennom lokale utdanningsenter som i hovudsak er eigde av fylka eller har samarbeidsavtaler med eksisterande institusjonar. Utdanningsentera skal få eit særleg ansvar for utdanning der folk bur, basert på lokale kompetansebehov»

Utlyste midlar frå Direktoratet for høgare utdanning og kompetanse i 2023:

Tilskotsordning for studiesenter: 47 millionar

Tilskotsordning for fleksibel og desentralisert utdanning: 152 millionar

Tre Studiesenter i Vestland er støtta gjennom HK-dir ordninga og Vestland fylkeskommune:

- Hardanger/Voss
- StudieHub Nordfjord
- Studiesenter Kysten

Nytt studiesenter under etablering: «Sogn kompetanse og Utdanningsenter i Årdal teknologipark» (Støtta med 3 millionar av Fylkestinget i juni 2023)

Skolebruksplan/tilbudsstruktur - oppdatering

Heilskapleg plan for tilbodsstrukturen i Vestland – overordna tids linje

Overordna tidsplan		
	Aktivitet	Dato
10.24	Politisk handsaming fylkesting	Medio oktober 2024
10.24	Politisk handsaming fylkesutval	
09.24	Politisk handsaming OPKO	September 2024
09.24	Handsaming i Y-nemnda	September 2024
02/03.24	Høyringsgrunnlag ferdigstilt og klar til å sendast ut	Seinast 1. mars 2024. Min. 6 veker høyring
02.24	Informasjonsmøte med skulane i forkant/samband med høyringsutkast Eigen informasjonsbolk mot elevane (t.d. elevrådsleiarane)	Ultimo februar/primò mars 2024
02.24	Informasjon til opplæringskontor og større lærebedrifter	Februar
09.23	Norconsult-rapport nr. 2. Kapasitet opplæringstilbod alle vidaregåande skular i Vestland	
08.23	Politisk sak: Prinsipp og organisering av planarbeidet	OPKO 31.8 Fylkesutvalet 19.9.

Notater/stikkord

- Fylkesdirektøren prosjektorganiserer arbeidet med styringsgruppe og prosjektgruppe.
- Denne tilbudsstrukturplanen vil bli den første heilskaplege planen for vidaregåande skule i Vestland
- Sidan dei førre planane for dei gamle fylka vart laga, har det skjedd mange endringar og fleire kjem. Mellom anna:
 - Kunnskapsløftet med nye programområde og lærefag
 - Nytt fylke og nye kommunar
 - Ny opplæringslov (der fylkeskommunen har ein større forventning til å dimensjonere etter kompetansebehov i arbeids- og næringsliv)
 - Endra arbeidsmarknad (pandemi, økonomisk nedgang, grøn omstilling...)
 - Demografiutviklinga
 - Nye og utvida rettar for vaksne som ønskjer vidaregåande opplæring
- Prosjektgruppa kjem til å hente inn komplementerende informasjon om skulane frå rektorane etter behov.
- Involvere opplæringskontor og større lærebedrifter i prosessen
- Viktige punkt for å setje ny tilbudsstruktur er mellom anna elevtalsframskriving, kompetansebehov i regionane, søkartal og arealkapasitet.